



คณะกรรมการยกร่างรัฐธรรมนูญ

Constitution Drafting Committee (CDC)

ฉบับที่ ๒๙ วันพฤหัสบดีที่ ๑๕ มกราคม ๒๕๕๘

คณะกรรมการยกร่างรัฐธรรมนูญ ได้มีการประชุมครั้งที่ ๓๒ วันพฤหัสบดีที่ ๑๕ มกราคม ๒๕๕๘ เวลา ๐๙.๐๐ นาฬิกา ณ ห้องประชุมงบประมาณ ชั้น ๓ อาคารรัฐสภา ๓ เพื่อพิจารณาการยกร่างรัฐธรรมนูญ

พลเอก เลิศรัตน์ รัตนวานิช ที่ปรึกษาและโฆษกกรรมการฯ ขอนำเสนอรายงานความคืบหน้าในการทำงานของคณะกรรมการยกร่างรัฐธรรมนูญ ดังนี้

เรื่องที่ยี่สิบสอง พิจารณาร่างบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญรายมาตราของกรรมาธิการยกร่างรัฐธรรมนูญ

ในการพิจารณาร่างบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญของคณะกรรมการยกร่างรัฐธรรมนูญระหว่างวันที่ ๑๒ - ๑๖ มกราคม ๒๕๕๘ ได้มีการกำหนดกรอบในการดำเนินการพิจารณารัฐธรรมนูญรายมาตรา จำนวนทั้งสิ้น ๘๙ มาตรา โดยได้มีการพิจารณาไปแล้วทั้งสิ้น ๖๓ มาตรา คงค้างการพิจารณา ๒๖ มาตรา ซึ่งควรมีการพิจารณาภายในวันพฤหัสบดีที่ ๑๕ มกราคม ๒๕๕๘ จำนวน ๑๖ มาตรา และในวันศุกร์ที่ ๑๖ มกราคม ๒๕๕๘ พิจารณาอีกจำนวน ๑๐ มาตรา จึงจะแล้วเสร็จตามกรอบที่กำหนดไว้ ซึ่งภายในสัปดาห์หน้าจะมีการพิจารณาใน ภาค ๓ นิติธรรม ศาลและองค์กรตรวจสอบการใช้อำนาจรัฐ ในวันนี้กรรมาธิการยกร่างรัฐธรรมนูญได้มีการพิจารณาต่อเนื่อง ในหมวด ๒ ประชาชน ส่วนที่ ๒ สิทธิและเสรีภาพของบุคคล ตอนที่ ๓ สิทธิพลเมือง ปรากฏผลดังนี้

ผลการพิจารณา

หมวด ๒ ประชาชน

ส่วนที่ ๒ สิทธิและเสรีภาพของบุคคล

มาตรา (๑/๒/๒) ๑๖

มีการแก้ไข

“มาตรา (๑/๒/๒) ๑๖ บุคคลย่อมมีสิทธิในกระบวนการยุติธรรม ~~ที่~~ ที่ และได้รับการเยียวยาในกรณีที่มีการละเมิดสิทธิหรือเสรีภาพที่รับรองไว้โดยรัฐธรรมนูญหรือโดยกฎหมาย ดังต่อไปนี้

(๑) สิทธิเข้าถึงกระบวนการยุติธรรมได้โดยง่าย สะดวก รวดเร็ว เท่าเทียมกัน และเสียค่าใช้จ่ายน้อย

(๒) สิทธิที่จะให้คดีของตนได้รับการพิจารณาอย่างถูกต้องตามกฎหมายอย่างเคร่งครัด รวดเร็ว มีค่านิยมที่ซ่งเป็น ธรรม และมีมาตรฐานที่ชัดเจน โดยเฉพาะเด็ก เยาวชน สตรี ผู้สูงอายุ ผู้พิการหรือทุพพลภาพ ผู้ยากไร้ และผู้ด้อยโอกาส ย่อมมีสิทธิได้รับความคุ้มครองในการดำเนินกระบวนการพิจารณาคดีอย่างเหมาะสม

(๓) สิทธิพื้นฐานในกระบวนการพิจารณา ซึ่งอย่างน้อยต้องมีหลักประกันขั้นพื้นฐานเรื่องการได้รับการพิจารณาโดยเปิดเผย โอกาสในการต่อสู้คดีอย่างเพียงพอ การคัดค้านผู้พิพากษาหรือตุลาการ การได้รับการพิจารณาโดยผู้พิพากษาหรือตุลาการซึ่งนั่งพิจารณาคดีอย่างอิสระ และคัดหรือทำสำเนาคำวินิจฉัย คำพิพากษา หรือคำสั่งอันเป็นการชี้ขาดคดี

(๔) ผู้เสียหาย ผู้ต้องหา โจทก์ จำเลย คู่กรณี ผู้มีส่วนได้เสีย และพยานในคดี ไม่ว่าจะมิเชื่อชาติ เพศ อายุ สภาพทางกายหรือสุขภาพ หรือสถานะใด ย่อมมีสิทธิได้รับการปฏิบัติที่เหมาะสม **เสมอภาค และเท่าเทียมกัน**

(๕) ในคดีอาญา ผู้เสียหาย ผู้ต้องหา จำเลย และพยาน มีสิทธิได้รับความคุ้มครองและความช่วยเหลือที่จำเป็นและเหมาะสมจากรัฐ ได้รับการสอบสวนอย่างถูกต้อง รวดเร็ว **มีคหขมที่ขงเป็น** ธรรม และ มีมาตรฐานที่ชัดเจน ผู้ต้องหาและจำเลยมีสิทธิได้รับความช่วยเหลือในทางคดีจากทนายความซึ่งมีความรู้ ความเชี่ยวชาญ การได้รับการปล่อยตัวชั่วคราวเป็นหลักเว้นแต่มีเหตุตามที่กฎหมายบัญญัติ และรับทราบ เหตุผลประกอบการสั่งฟ้องหรือไม่ฟ้องของพนักงานอัยการ

(๖) ในคดีสิ่งแวดล้อม ผู้ที่มีส่วนที่ขมข้อง ผู้ได้รับผลกระทบ หรือผู้เสียหาย ช่อมมีสิทธิ ในทวรเขวตั้งช่อมสุดตัวนสิ่งแวมดล้อง สิทธิในทวรมีสวนร่วมขอมสวทวรชนใน ทวรชนทวรดัดสินไสตัวนสิ่งแวมดล้อง แลสิทธิในทวรเขวตั้งทวรชนทวรชุตีชวรมง ตัวนสิ่งแวมดล้องเพื่อขอไ้ทททวรชนทวรดัดสินไส สวทวรชนทวรที่สขแแลข ไมทวรพิสิทธิในทวรเขวตั้งช่อมสุดตัวนสิ่งแวมดล้องแลสิทธิในทวรมีสวนร่วมขอม สวทวรชนในทวรชนทวรดัดสินไสตัวนสิ่งแวมดล้อง แลไ้รับทวรเขวชวทวรชวม เสือทวรตัวนสิ่งแวมดล้องที่เป้นชวรมง

มาตรา (๑/๒/๒) ๑๗

มีการแก้ไข

“มาตรา (๑/๒/๒) ๑๗ บุคคลซึ่งมีถิ่นที่อยู่ในประเทศไทยจะมีสิทธิทางเศรษฐกิจ**และสังคมและวัฒนธรรม**เพียงใด ให้เป็นไปตามที่กฎหมายบัญญัติหรือตามที่รัฐจัดให้

บุคคลและชวมชนมช่อมมีสิทธิในทวรเขวตั้งช่อมชวรมง แลจะมีเสรีภาพในทวรมีสวนร่วมใน สัดมชวรมงที่ประสงค์ ขอทวรสวมค้ทค้ดีศรีคหขมเป้นชวมชนมชง เป้นชวรมง แลจะไม่เลือชทปฏิบัติ

บุคคลช่อมมีสิทธิที่สขตัวนชีวิตช่อมในสิ่งแวมดล้องที่ดี สลชตภษ แลจะมีสิทธิที่สขตัวนชีวิตในสขภทวระที่ดี ไมเป้นอันตรชชตชสขภทว”

ตอนที่ ๓ สิทธิพลเมือง

มาตรา (๑/๒/๒) /๑๘

มีการแก้ไข

“มาตรา (๑/๒/๒) /๑๘ ครอบครัวย่อมมีสิทธิได้รับความคุ้มครองและช่วยเหลือจากรัฐให้อยู่ร่วมกัน อย่างเป็นสุข เพียงพอ และมีมาตรฐานการครองชีพที่เหมาะสม ซึ่งรวมถึงอาหาร เครื่องนุ่งห่ม และที่อยู่อาศัย ทั้งนี้ ตามที่กฎหมายบัญญัติ

มารดาและผู้เยาว์มีสิทธิได้รับความคุ้มครองเป็นพิเศษและได้รับสวัสดิการตามควรจากรัฐและนายจ้าง ก่อนและหลังการให้กำเนิดบุตร ทั้งนี้ ตามที่กฎหมายบัญญัติ

เด็กและเยาวชนย่อมมีสิทธิในการอยู่รอดและได้รับการพัฒนาด้านร่างกาย จิตใจ และสติปัญญา ตามศักยภาพในสภาพแวดล้อมที่เหมาะสม รวมทั้งได้รับความคุ้มครองจากการแสวงหาประโยชน์**ทาง เศรษฐกิจหรือสังคม**ที่เป็นภัยต่อจิตใจหรือสุขภาพหรือขัดขวางพัฒนาการตามปกติของเด็กและเยาวชน ทั้งนี้ **โดยคหขมที่ขงให้เด็กและเยาวชนมีส่วนร่วมช่อมเดีทแลชวรชวมเป้นสวค้ช่อมอย่างแท้จริง**

เด็ก เยาวชน สตรี และบุคคลในครอบครัว ย่อมมีสิทธิได้รับความคุ้มครองจากรัฐให้ปราศจากการใช้ความรุนแรงและการปฏิบัติอันไม่เป็นธรรม รวมทั้งมีสิทธิได้รับการบำบัดฟื้นฟูในกรณีที่มีเหตุดังกล่าว

การแทรกแซงของรัฐในการจำกัดสิทธิของเด็ก เยาวชน และบุคคลในครอบครัว จะกระทำมิได้ เว้นแต่โดยอาศัยอำนาจตามบทบัญญัติแห่งกฎหมาย เฉพาะเพื่อสงวนและรักษาไว้ซึ่งสถานะและความเป็น ปึกแผ่นของครอบครัว หรือเพื่อคุ้มครองสวัสดิภาพของเด็กและเยาวชน หรือเพื่อประโยชน์สูงสุดของบุคคลนั้น

เด็ก เยาวชน สตรี บุคคลซึ่งมีอายุเกินหกสิบปีบริบูรณ์และไม่มีรายได้เพียงพอแก่การยังชีพ และบุคคลซึ่งพิการหรือทุพพลภาพ ย่อมมีสิทธิได้รับสวัสดิการ สิ่งอำนวยความสะดวกอันเป็นสาธารณะ และความช่วยเหลือที่เหมาะสมจากรัฐ **ทั้งนี้ ตามที่กฎหมายบัญญัติ**

พลเมืองซึ่งมีอายุเกินหกสิบปีบริบูรณ์ย่อมมีสิทธิได้รับสวัสดิการ หลักประกันด้านรายได้ อย่างเพียงพอแก่การดำรงชีพเป็นรายเดือน (วรรค ๗ รอกการพิจารณา)”

มาตรา (๑/๒/๒) ๑๙

ไม่มีการแก้ไข

“มาตรา (๑/๒/๒) ๑๙ พลเมืองย่อมมีเสรีภาพในการเดินทางและมีเสรีภาพในการเลือกถิ่นที่อยู่ภายในราชอาณาจักร

การจำกัดเสรีภาพตามวรรคหนึ่ง จะกระทำมิได้ เว้นแต่โดยอาศัยอำนาจตามบทบัญญัติแห่งกฎหมาย เฉพาะเพื่อความมั่นคงของรัฐ ความสงบเรียบร้อยหรือสวัสดิภาพของประชาชน การผังเมือง หรือเพื่อสวัสดิภาพของผู้เยาว์

การถอนสัญชาติไทย จากบุคคลซึ่งมีสัญชาติไทยโดยการเกิด จะกระทำมิได้ สัญชาติไทย จะสิ้นสุดลงได้ตามที่กฎหมายบัญญัติ และจะขัดต่อเจตจำนงของพลเมืองนั้นได้ต่อเมื่อไม่ทำให้พลเมืองนั้นเป็นบุคคลไร้สัญชาติ

การเนรเทศผู้มีสัญชาติไทยออกนอกราชอาณาจักร หรือห้ามมิให้ผู้มีสัญชาติไทยเข้ามาในราชอาณาจักร จะกระทำมิได้”

มาตรา (๑/๒/๒) ๒๐

มีการแก้ไข

“มาตรา (๑/๒/๒) ๒๐ เสรีภาพของสื่อมวลชนในการประกอบวิชาชีพตามจริยธรรมเพื่อประโยชน์สาธารณะในการรับรู้ข้อมูลข่าวสารของประชาชนอย่างถูกต้อง ครบถ้วนและ ปราศจากอคติ รอบด้าน รวมทั้งมีความรับผิดชอบต่อสังคม ย่อมได้รับความคุ้มครอง

การสั่งปิดกิจการ หนังสือพิมพ์หรือสื่อมวลชน อื่นเพื่อลดทอนเสรีภาพตามมาตรานี้ จะกระทำมิได้

การห้าม หนังสือพิมพ์หรือสื่อมวลชน อื่นเสนอข่าวสารหรือแสดงความคิดเห็นทั้งหมด หรือบางส่วนหรือการแทรกแซงด้วยวิธีการใด ๆ เพื่อลดทอนเสรีภาพตามมาตรานี้ จะกระทำมิได้ เว้นแต่โดยอาศัยอำนาจตามบทบัญญัติแห่งกฎหมาย เฉพาะเพื่อรักษาความมั่นคงของรัฐ เพื่อคุ้มครองสิทธิ เสรีภาพ เกียรติยศ ชื่อเสียง สิทธิในครอบครัวหรือความเป็นอยู่ส่วนตัวของบุคคลอื่น เพื่อรักษาความสงบเรียบร้อยหรือศีลธรรมอันดีของประชาชน เพื่อป้องกันหรือระงับความเสื่อมทรามทางจิตใจหรือสุขภาพของประชาชน หรือเพื่อป้องกันไม่ให้เกิดความเกลียดชังกันระหว่างคนในชาติหรือศาสนา หรือการใช้ความรุนแรงระหว่างกัน

การให้นำข่าวหรือบทความไปให้เจ้าหน้าที่ตรวจก่อนนำไปโฆษณาในหนังสือพิมพ์หรือสื่อมวลชนอื่นจะกระทำมิได้ เว้นแต่จะกระทำในระหว่างเวลาที่ประเทศอยู่ในภาวะสงคราม แต่ทั้งนี้จะต้องกระทำโดยอาศัยอำนาจตามบทบัญญัติแห่งกฎหมายซึ่งได้ตราขึ้นตามวรรคสาม

เจ้าของกิจการหนังสือพิมพ์หรือสื่อมวลชนอื่นต้องเป็นพลเมือง และพลเมืองไม่อาจเป็นเจ้าของกิจการหรือผู้ถือหุ้นหนังสือพิมพ์หรือสื่อมวลชนอื่น ไม่ว่าโดยทางตรงหรือทางอ้อม หลายกิจการ ในลักษณะที่อาจจะมีผลเป็นการครอบงำ ผูกขาดการนำเสนอข้อมูล ข่าวสาร หรือความคิดเห็น ต่อสังคม หรือมีผลเป็นการขัดขวางเสรีภาพในการรับรู้ข้อมูลข่าวสาร หรือปิดกั้นการได้รับข้อมูลข่าวสารที่หลากหลายของประชาชน ทั้งนี้ ตามที่กฎหมายบัญญัติ

ผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองจะเป็นเจ้าของกิจการหรือถือหุ้นในกิจการหนังสือพิมพ์วิทยุกระจายเสียง วิทยุโทรทัศน์ หรือโทรทัศน์ สื่อมวลชน มิได้ ไม่ว่าในนามของตนเองหรือให้ผู้อื่นเป็นเจ้าของกิจการหรือถือหุ้นแทน หรือจะดำเนินการโดยวิธีการอื่นไม่ว่าโดยทางตรงหรือทางอ้อมที่สามารถบริหารกิจการดังกล่าวได้ในทำนองเดียวกับการเป็นเจ้าของกิจการหรือถือหุ้นในกิจการดังกล่าว

รัฐจะให้เงินหรือทรัพย์สินอื่นหรือสิทธิประโยชน์อื่นใดเพื่ออุดหนุนกิจการหนังสือพิมพ์หรือสื่อมวลชนอื่นของเอกชน มิได้ การซื้อโฆษณาหรือบริการอื่นจากหนังสือพิมพ์หรือสื่อมวลชนอื่นโดยรัฐ จะกระทำมิได้ เฉพาะก็แต่โดยอาศัยอำนาจตามบทบัญญัติแห่งกฎหมายที่กำหนดขึ้นเพื่อการนั้น”

มาตรา (๑/๒/๒) ๒๑

มีการแก้ไข

“มาตรา (๑/๒/๒) ๒๑ พนักงานหรือลูกจ้างของเอกชนซึ่งประกอบกิจการหนังสือพิมพ์ วิทยุกระจายเสียง วิทยุโทรทัศน์ หรือสื่อมวลชนอื่น ย่อมมีเสรีภาพในการเสนอข่าวและแสดงความคิดเห็น ภายใต้ข้อจำกัดตามรัฐธรรมนูญ โดยไม่ตกอยู่ภายใต้อำนาจของ รัฐหนังสือพิมพ์ หนังสือพิมพ์ของรัฐ รัฐวิสาหกิจ หรือเจ้าของกิจการนั้น แต่ต้องไม่ขัดต่อจริยธรรมแห่งวิชาชีพ และสิทธิศักดิ์ตั้งองค์กรเพื่อปกป้องสิทธิ เสรีภาพ และดำรงเป็นธรรมของสภาผู้พิพากษา

ข้าราชการ พนักงาน หรือลูกจ้างของ หนังสือพิมพ์ของรัฐ หนังสือพิมพ์ของรัฐ วิทยุกระจายเสียง วิทยุโทรทัศน์ หรือซึ่งปฏิบัติหน้าที่สื่อมวลชนอื่น ย่อมมีเสรีภาพเช่นเดียวกับพนักงานหรือลูกจ้างของเอกชนตามวรรคหนึ่ง

การกระทำใด ๆ ไม่ว่าโดยทางตรงหรือทางอ้อมของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง เจ้าหน้าที่ของรัฐ หรือเจ้าของกิจการ อันเป็นการขัดขวางหรือแทรกแซงการเสนอข่าวหรือแสดงความคิดเห็นในประเด็นสาธารณะของบุคคลตามวรรคหนึ่งหรือวรรคสอง ให้ถือว่าเป็นการจงใจใช้อำนาจหน้าที่โดยมิชอบและไม่มีผลใช้บังคับ เว้นแต่เป็นการกระทำเพื่อให้เป็นไปตามกฎหมายหรือจริยธรรมแห่งวิชาชีพ

ให้มีกฎหมายจัดตั้งองค์กรวิชาชีพสื่อมวลชนซึ่งประกอบด้วยบุคคลในวิชาชีพ เพื่อคุ้มครองสวัสดิการของบุคคลตามวรรคหนึ่งหรือวรรคสอง เพื่อปกป้องเสรีภาพและความเป็นอิสระของสื่อมวลชนตาม มาตรา (๑/๒/๒) ๒๐ ดำรงเป็นธรรม และส่งเสริมจริยธรรมและมาตรฐานแห่งวิชาชีพ ให้สวัสดิภาพแก่บุคคล ตามวรรคหนึ่งและวรรคสอง รวมทั้งมีกลไกที่กำกับตนเองของสื่อมวลชน และพิจารณาคำร้องขอความเป็นธรรม ของผู้ซึ่งได้รับผลกระทบจากการใช้เสรีภาพตามมาตรา (๑/๒/๒) ๒๐ แต่ไม่ตัดสิทธิผู้ขึ้นทูลเกล้าต่อศาล”

รัฐมีหน้าที่ต้องจัดการศึกษาอบรมและส่งเสริมการจัดการศึกษาอบรมขององค์กรวิชาชีพหรือเอกชน เพื่อให้ประชาชนเรียนรู้ตลอดชีวิต การศึกษาเรียนรู้ด้วยตนเอง การศึกษาทางเลือก และการศึกษาประเภทอื่น ที่หลากหลาย ทั้งนี้ เพื่อให้ประชาชนมีศีลธรรม มีการพัฒนาจิตใจ และปัญญา”

มาตรา (๑/๒/๒) ๒๕

ไม่มีการแก้ไข

“มาตรา (๑/๒/๒) ๒๕ พลเมืองย่อมมีเสรีภาพในการชุมนุมโดยสงบและปราศจากอาวุธ การจำกัดเสรีภาพตามวรรคหนึ่งจะกระทำมิได้ เว้นแต่โดยอาศัยอำนาจตามบทบัญญัติแห่งกฎหมาย เฉพาะในกรณีการชุมนุมในที่สาธารณะ และเพียงเท่าที่จำเป็น เพื่อประโยชน์ในการรักษาความมั่นคงของรัฐ ความปลอดภัยสาธารณะ ความสงบเรียบร้อยหรือศีลธรรมอันดีของประชาชน ความปลอดภัยด้านการ สาธารณสุข หรือการคุ้มครองสิทธิหรือเสรีภาพของบุคคลอื่น”

มาตรา (๑/๒/๒) ๒๖

ไม่มีการแก้ไข

“มาตรา (๑/๒/๒) ๒๖ พลเมืองย่อมมีเสรีภาพในการรวมกันเป็นสมาคม สหภาพ สหพันธ์ สหกรณ์ กลุ่ม เกษตรกร องค์กรเอกชน องค์กรพัฒนาเอกชน หรือหมู่คณะอื่น

ข้าราชการและเจ้าหน้าที่ของรัฐย่อมมีเสรีภาพในการรวมกลุ่มกัน แต่ต้องไม่กระทบต่อ ประสิทธิภาพในการบริหารราชการแผ่นดินและความต่อเนื่องในการจัดทำบริการสาธารณะ ทั้งนี้ ตามที่กฎหมายบัญญัติ

การจำกัดเสรีภาพตามวรรคหนึ่งและวรรคสอง จะกระทำมิได้ เว้นแต่โดยอาศัยอำนาจ ตามบทบัญญัติแห่งกฎหมาย เฉพาะเพื่อคุ้มครองประโยชน์ส่วนรวมของประชาชน เพื่อรักษาความสงบ เรียบร้อยหรือศีลธรรมอันดีของประชาชน หรือเพื่อป้องกันมิให้มีการผูกขาดตัดตอนในทางเศรษฐกิจ”

มาตรา (๑/๒/๒) ๒๗

ไม่มีการแก้ไข

“มาตรา (๑/๒/๒) ๒๗ พลเมืองย่อมมีสิทธิทางการเมืองตามรัฐธรรมนูญนี้ และมีเสรีภาพในการ รวมกันจัดตั้งพรรคการเมืองหรือกลุ่มการเมือง เพื่อสร้างเจตนารมณ์ทางการเมืองของพลเมือง และเพื่อ ดำเนินกิจกรรมในทางการเมืองให้เป็นไปตามเจตนารมณ์นั้นตามวิถีทางการปกครองระบอบประชาธิปไตย อันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุขตามที่บัญญัติไว้ในรัฐธรรมนูญนี้”

มาตรา (๑/๒/๒) ๒๘

ไม่มีการแก้ไข

“มาตรา (๑/๒/๒) ๒๘ พลเมืองย่อมมีเสรีภาพในการประกอบกิจการ อาชีพ หรือวิชาชีพ การจำกัดเสรีภาพตามวรรคหนึ่งจะกระทำมิได้ เว้นแต่โดยอาศัยอำนาจตามบทบัญญัติแห่งกฎหมาย เฉพาะเพื่อประโยชน์ในการรักษาความมั่นคงของรัฐหรือเศรษฐกิจของประเทศ การคุ้มครองประชาชนในด้าน สาธารณูปโภค การรักษาความสงบเรียบร้อยหรือศีลธรรมอันดีของประชาชน การจัดระเบียบการประกอบ อาชีพ การคุ้มครองผู้บริโภค การผังเมือง การรักษาทรัพยากรธรรมชาติหรือสิ่งแวดล้อม สวัสดิภาพของ ประชาชน หรือเพื่อป้องกันการผูกขาด หรือขจัดความไม่เป็นธรรมในการแข่งขัน

การเกณฑ์แรงงานจะกระทำมิได้ เว้นแต่โดยอาศัยอำนาจตามบทบัญญัติแห่งกฎหมาย เฉพาะ เพื่อประโยชน์ในการป้องกันภัยพิบัติสาธารณะอันมีมาเป็นการฉุกเฉิน หรือโดยอาศัยอำนาจตามบทบัญญัติ แห่งกฎหมายซึ่งให้กระทำได้ในระหว่างเวลาที่ประเทศอยู่ในภาวะสงครามหรือการรบ หรือในระหว่างเวลา ที่มีประกาศสถานการณ์ฉุกเฉินหรือประกาศใช้กฎอัยการศึก หรือเป็นกรณีที่กฎหมายบัญญัติให้กระทำได้ตาม

คำพิพากษาหรือคำสั่งของศาลเพื่อประโยชน์ในการกำหนดเงื่อนไขเพื่อคุ้มครองประพฤติดังกล่าวของผู้กระทำความผิด”

มาตรา (๑/๒/๒) ๒๙

ไม่มีการแก้ไข

“มาตรา (๑/๒/๒) ๒๙ พลเมืองย่อมมีสิทธิได้รับค่าจ้างที่เป็นธรรม มีหลักประกันความปลอดภัย สุขลักษณะ สวัสดิภาพ และสวัสดิการในการทำงาน ที่เหมาะสมและเป็นธรรม รวมทั้งมีหลักประกันในการ ดำรงชีพทั้งในระหว่างการทำงานและเมื่อพ้นภาวะการดำเนินงาน ทั้งนี้ ตามที่กฎหมายบัญญัติ”

มาตรา (๑/๒/๒) ๓๐

มีการแก้ไข

“มาตรา (๑/๒/๒) ๓๐ พลเมืองมีสิทธิในด้านสาธารณสุขตามที่กฎหมายบัญญัติ ดังต่อไปนี้

(๑) ได้รับบริการสาธารณสุขระดับขั้นพื้นฐานที่แห่งละแห่ง มีคุณภาพ และได้มาตรฐานของรัฐอย่างทั่วถึง และเท่าเทียมกัน และผู้ที่ไม่ได้รับสิทธิได้รับบริการสาธารณสุขที่สถานบริการของรัฐโดย ไม่เสียค่าใช้จ่าย ดำรงชีวิตในสิ่งแวดล้อมและสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อสุขภาพที่ดี

(๒) ได้รับข้อมูลด้านสุขภาพที่ถูกต้องและทันสมัยจากรัฐ มีสิทธิเสมอกันในการรับบริการ สาธารณสุขที่เหมาะสมอย่างทั่วถึง มีคุณภาพ ได้มาตรฐาน และมีสิทธิประโยชน์ขั้นพื้นฐานอันจำเป็น ที่เท่าเทียมกัน

(๓) ได้รับทราบข้อมูลด้านสุขภาพที่ถูกต้องและทันสมัยจากรัฐ โดยไม่เสียค่าใช้จ่าย และ ทันต่อเหตุการณ์ ได้รับข้อมูลด้านสุขภาพที่ถูกต้องและทันสมัยจากรัฐ

พลเมืองผู้เสียหายจากการรับบริการสาธารณสุขและผู้ให้บริการสาธารณสุขซึ่งได้รับความเสียหาย จากการปฏิบัติหน้าที่ตามมาตราฐานวิชาชีพและจริยธรรม ย่อมได้รับความคุ้มครองที่เหมาะสมจากรัฐ ทั้งนี้ ตามกฎหมายบัญญัติ”

มาตรา (๑/๒/๒) ๓๑

ไม่มีการแก้ไข

“มาตรา (๑/๒/๒) ๓๑ พลเมืองย่อมมีสิทธิเข้าถึงและได้รับบริการสาธารณสุขของรัฐที่จัดให้ อย่างต่อเนื่อง ทั่วถึง และเท่าเทียมกัน โดยต้องมีการปรับปรุงให้ทันสมัยอยู่เสมอ”

มาตรา (๑/๒/๒) ๓๒

มีการแก้ไข

“มาตรา (๑/๒/๒) ๓๒ สิทธิของผู้บริโภคตามมาตรฐานสากลย่อมได้รับความคุ้มครอง ทั้งนี้ ตาม ที่กฎหมายบัญญัติ

ให้มีองค์การเพื่อการคุ้มครองผู้บริโภคที่เป็นอิสระจากหน่วยงานของรัฐ ซึ่งประกอบด้วยตัวแทน ผู้บริโภค ทำหน้าที่ให้ความเห็นเพื่อประกอบการพิจารณาของหน่วยงานของรัฐ ในการตราและการบังคับใช้ กฎหมายและกฎ ให้ความเห็นในการกำหนดมาตรการต่าง ๆ เพื่อคุ้มครองผู้บริโภค รวมทั้งตรวจสอบและ รายงานการกระทำหรือละเลยการกระทำอันเป็นการคุ้มครองผู้บริโภค และเสนอทางแก้ไขเยียวยาความเสียหายที่ผู้บริโภคได้รับ ตลอดจนสนับสนุนและส่งเสริมให้ผู้บริโภคมีความรู้และทักษะที่จำเป็นด้านการ คุ้มครองผู้บริโภค ทั้งนี้ ให้รัฐสนับสนุนงบประมาณในการดำเนินการขององค์การอิสระดังกล่าวด้วย”

มาตรา (๑/๒/๒) ๓๓

ไม่มีการแก้ไข

“มาตรา (๑/๒/๒) ๓๓ พลเมืองย่อมมีสิทธิได้รับทราบและเข้าถึงข้อมูลข่าวสารสาธารณะในครอบครองของรัฐ เว้นแต่การเปิดเผยข้อมูลหรือข่าวสารนั้นจะกระทบต่อความมั่นคงของรัฐ ความปลอดภัยของประชาชน หรือส่วนได้เสียอันพึงได้รับความคุ้มครองของบุคคลอื่น หรือเป็นข้อมูลส่วนบุคคล ทั้งนี้ ตามที่กฎหมายบัญญัติ”

มาตรา (๑/๒/๒) ๓๔

มีการแก้ไข

“มาตรา (๑/๒/๒) ๓๔ พลเมืองย่อมมีสิทธิเสนอเรื่องราวร้องทุกข์ และมีส่วนร่วมในกระบวนการพิจารณาของเจ้าหน้าที่ของรัฐในการปฏิบัติราชการทางปกครองอันมีผลหรืออาจมีผลกระทบต่อสิทธิและเสรีภาพของตน รวมทั้งได้รับแจ้งผลการพิจารณาในเวลาอันรวดเร็ว

พลเมืองย่อมมีสิทธิได้รับข้อมูล คำชี้แจง และเหตุผลจาก หน่วยราชการ หน่วยงานของรัฐ รัฐวิสาหกิจ หรือราชการส่วนท้องถิ่น ก่อนการอนุญาตหรือการดำเนินโครงการหรือกิจกรรมใดที่อาจมีผลกระทบต่อคุณภาพสิ่งแวดล้อม สุขภาพพืช สุขภาพชีวิต หรือส่วนได้เสียสำคัญอื่นใดที่เกี่ยวกับตนหรือชุมชนท้องถิ่น และมีสิทธิแสดงความคิดเห็นของตนต่อหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อนำไปประกอบการพิจารณาในเรื่องดังกล่าว

การวางแผนพัฒนาเศรษฐกิจ สังคม เศรษฐกิจ ทวีปเอเชีย และวัฒนธรรม แผนอื่น การเวนคืน อสังหาริมทรัพย์ การผังเมือง การกำหนดเขตการใช้ประโยชน์ที่ดิน และการออกกฎที่อาจมีผลกระทบต่อส่วนได้เสียสำคัญของประชาชน ให้รัฐจัดให้มีกระบวนการรับฟังความคิดเห็นของประชาชนอย่างทั่วถึงก่อนดำเนินการ เพื่อนำความคิดเห็นนั้นไปประกอบการพิจารณาในเรื่องดังกล่าว”

เรื่องอื่น ๆ

กำหนดให้มีการประชุมครั้งต่อไป วันศุกร์ที่ ๑๖ มกราคม ๒๕๕๘ เวลา ๐๙.๓๐ นาฬิกา ณ ห้องประชุมงบประมาณ ชั้น ๓ อาคารรัฐสภา ๓

จัดทำและเผยแพร่โดย
ทีมงานโฆษกคณะกรรมการการยกร่างรัฐธรรมนูญ
๑๕ มกราคม ๒๕๕๘